

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва і маркетингу

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

КОН'ЮНКТУРА РИНКУ

підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 076 Підприємництво та торгівля
освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність

Силабус освітнього компонента КОН'ЮНКТУРА РИНКУ підготовки бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 076 Підприємництво та торгівля за освітньо-професійною програмою Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Розробник: Бортнік С.М., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено:

Гарант ОПП

Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність

Світлана БОРТНІК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

протокол №1 від 29.08.2023 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	07 Управління та адміністрування 076 Підприємництво та торгівля Підприємництво, торгівля та біржова діяльність Перший (Бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин/кредитів ECTS 150/5		Рік навчання 3
		Семестр 6
ІНДЗ: немає		Лекції 38 год.
		Практичні 38 год. Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 64 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача (-ів)

ПІБ – Бортнік Світлана Миколаївна

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

Контактна інформація:

Телефон: 0953267477

Електронна пошта: Bortnik.Svetlana@vnu.edu.ua

Розклад занять розміщено на <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Освітній компонент «Кон'юнктура ринку» належить до переліку нормативних освітніх компонентів і спрямований на вивчення особливостей формування кон'юнктури ринку в умовах ринкової економіки. Предметом освітнього компонента «Кон'юнктура ринку» є теоретичні, методичні та практичні аспекти дослідження кон'юнктури ринку.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента «Кон'юнктура ринку» – формування системи теоретичних знань, прикладних вмінь та навичок щодо використання принципів, методів та показників для оцінювання і прогнозування кон'юнктури ринку.

Для досягнення мети поставлені такі **основні завдання**: визначення об'єкта й предмета дослідження економічної кон'юнктури; збір кон'юнктурної інформації про об'єкт дослідження і пов'язані з ним економічні процеси; оцінка сформованої ситуації на ринку, виявлення закономірностей поведінки суб'єктів ринку; виявлення та аналіз основних тенденцій розвитку ринку, його коливання, циклічності й сезонності; прогнозування тенденцій розвитку ринку.

3. Методи навчання: інтерактивні методи (інтерактивна лекція з використанням вербальних та ілюстративно-демонстраційних методів: розповідь, пояснення, презентація, демонстрація, запитання-відповідь), практичні методи (практичні роботи, творчі роботи, тестування).

4. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності

ЗК-2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях: розробка і застосування нових економічних, торговельних, біржових інструментів.

ЗК-10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

Спеціальні компетентності

СК-9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК-10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків

Програмні результати навчання

ПРН-19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

ПРН-20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

IV. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Основи аналізу, оцінювання та прогнозування кон'юнктури ринку						
Тема 1. Зміст та види економічної кон'юнктури	9	3	2	4	-	ДП, О, Т / 2
Тема 2. Фактори формування та умови розвитку загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків	11	3	3	4	1	ПЗ, Т / 3
Тема 3. Основи методики дослідження загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків	12	3	3	5	1	ПЗ, Т / 3
Тема 4. Інформаційне забезпечення дослідження загальногосподарської кон'юнктури і кон'юнктури товарних ринків	9	2	2	5	-	ПЗ, Т, О / 3
Тема 5. Організаційні та методичні основи аналізу кон'юнктури ринків	12	3	3	5	1	ПЗ, О, Т / 3
Тема 6. Прогнозування зміни кон'юнктури ринку	11	2	3	5	1	ПЗ, Т / 3
Тема 7. Методи оцінювання підприємницького ризику в умовах зміни кон'юнктури ринку	11	3	3	4	1	ПЗ, Т / 3
Разом за модулем 1	75	19	19	32	5	20
Змістовий модуль 2. Методика та інструменти дослідження кон'юнктури товарних ринків						
Тема 8. Кон'юнктура товарного ринку. Методика дослідження кон'юнктури споживчого ринку	10	3	2	4	1	ДП, Т / 2
Тема 9. Особливості дослідження кон'юнктури ринків мінеральної сировини	11	3	3	4	1	ПЗ, О, Т / 3
Тема 10. Характерні риси та особливості економічної кон'юнктури ринку золота	12	3	3	5	1	ПЗ, Т / 3
Тема 11. Економічна кон'юнктура ринку нафти та фактори, що впливають на її	9	2	2	5	-	ПЗ, О, Т / 3

формування						
Тема 12. Кон'юнктура світового ринку сільськогосподарських товарів та основні фактори її розвитку	12	3	3	5	1	ПЗ, Т / 3
Тема 13. Основні фактори формування та розвитку кон'юнктури ринку послуг	11	2	3	5	1	ПЗ, Т / 3
Тема 14. Державна кон'юнктурна політика	10	3	3	4	-	ПЗ, О, Т / 3
Разом за модулем 2	75	19	19	32	5	20
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота 1						МКР / 30
Модульна контрольна робота 2						МКР / 30
Всього годин / Балів	150	38	38	64	10	100

Форма контролю: ДП – дискусійні питання; Т – тестування; О – опитування; ПЗ – виконання практичних завдань; ІНДЗ – індивідуальне навчальне/науково-дослідне завдання здобувача освіти ПКР – підсумкова контрольна робота*

Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача освіти – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем самостійно під методичним керівництвом викладача.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти для засвоєння теоретичних знань з навчальної дисципліни, наведені в таблиці.

Завдання для самостійної роботи та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи	Форми контролю СР
Тема 1. Зміст та види економічної кон'юнктури	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Презентація індивідуального завдання
Тема 2. Фактори формування та умови розвитку загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Презентація індивідуального завдання
Тема 3. Основи методики дослідження загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Презентація індивідуального завдання
Тема 4. Інформаційне забезпечення дослідження загальногосподарської кон'юнктури і кон'юнктури товарних ринків	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Презентація індивідуального завдання
Тема 5. Організаційні та методичні основи аналізу кон'юнктури ринків	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 6. Прогнозування зміни кон'юнктури ринку	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 7. Методи оцінювання підприємницького ризику в умовах зміни кон'юнктури ринку	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 8. Кон'юнктура товарного ринку. Методика дослідження кон'юнктури споживчого ринку	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 9. Особливості дослідження кон'юнктури ринків мінеральної	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою	Презентація індивідуального

сировини	тематикою	завдання
Тема 10. Характерні риси та особливості економічної кон'юнктури ринку золота	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 11. Економічна кон'юнктура ринку нафти та фактори, що впливають на її формування	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 12. Кон'юнктура світового ринку сільськогосподарських товарів та основні фактори її розвитку	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 13. Основні фактори формування та розвитку кон'юнктури ринку послуг	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 14. Державна кон'юнктурна політика	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти, віднесено:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять за темами освітнього компонента.
4. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.
5. Контрольна перевірка кожним здобувачем особистих знань за питаннями для самоконтролю.
6. Виконання та презентація самостійної роботи.

У процесі виконання самостійної роботи здобувач освіти, використовуючи знання теоретичного матеріалу та набуті прикладні навички за фахом, має продемонструвати здібності до науково-дослідної роботи і вміння творчо мислити та вирішувати актуальні науково-прикладні завдання.

Тема самостійного індивідуального завдання «Дослідження кон'юнктури світового ринку (певного товару)». Для проведення дослідження кон'юнктури світового ринку здобувачу освіти пропонується такий перелік товарів та послуг.

Мінерально-сировинні товари: нафта; природний газ; кам'яне вугілля; марганцева руда; залізна руда; олово; свинець; мідь; уран; нікель; золото; срібло; платина; кобальт; цинк; родій; паладій.

Металопродукція: сталь і прокат; алюміній; труби.

Хімічна продукція: хімікати; пластмаси; хімічні волокна; каучук.

Сільськогосподарська сировина та продовольство: зернові; олійні; цукор; кава; какао-боби; м'ясо і м'ясопродукти (яловичина, свинина, м'ясо птиці); молочна продукція (сири, вершкове масло, маргарин (спреди)); тютюн; алкогольні напої.

Легка промисловість і сировина: шкіряна сировина; шерсть; бавовна; тканини; взуття.

Лісопромисловий комплекс: деревина; пиломатеріали; целюлоза; меблі.

Машинотехнічна продукція: машинобудівна продукція; сільськогосподарські машини й устаткування; медичне устаткування; побутова техніка; комп'ютери та комплектуючі; металообробне устаткування; електротехнічне устаткування; електронне устаткування; напівпровідники; програмне забезпечення; залізнична техніка і рухомий склад; автомобілі; судна; літаки.

Інші: будівельний інструмент і матеріали; іграшки.

Здобувач освіти, керуючись своїми практичними та науковими інтересами, може запропонувати та здійснити кон'юнктурне дослідження ринку товарів, які не увійшли до цього переліку, що повинно бути погоджено з викладачем у момент видачі завдання. Презентація здійснюється шляхом публічного виступу перед групою.

V. Політика оцінювання

Оцінювання відбувається згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 30.08.2023 р. https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Під час вивчення освітнього компонента передбачена можливість визнання отриманої здобувачем неформальної освіти як оцінку з окремих тем згідно Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29.06.2022 р.

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом освітнього компонента.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання. Для зарахування визнаються сертифікати, отримані на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus (наприклад, «Як почати власну справу в часи невизначеності: покроковий гайд від ТОП -10 підприємців України»: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+SYOBTU101+2023_T1) або інших ресурсах - 5 балів до оцінки за екзамен.

Політика викладача щодо здобувача освіти Відвідування занять є обов'язковим компонентом вивчення освітнього компонента. Про відсутність з поважних причин здобувачі освіти зобов'язані доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із деканатом та викладачем.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, спортивних змаганнях, мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf).

Додаткові (бонусні) бали, які за тематикою відповідають освітньому компоненту, зараховуються за такі види робіт:

- опублікована наукова стаття у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів;
- публікація тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали;
- підготовка та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 7 балів;
- перемога у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 15 балів;
- подача проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

Політика щодо академічної доброчесності. Процес вивчення освітнього компонента здійснюється за умов дотримання здобувачами освіти та викладачем Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки від 30.10.2020 р. <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час контрольних робіт та екзамена

заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-2 бали). Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

V. Підсумковий контроль

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компонента (за 100-бальною шкалою) визначається двома способами як сума складових: 40 балів за поточне оцінювання і 60 балів за модульні контрольні роботи або 40 балів за поточне оцінювання та 60 балів за екзамен.

Підсумкова семестрова оцінка виставляється без складання екзамена, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом освітнього компонента, і набрав при цьому 75 балів і більше. Така оцінка виставляється у день проведення екзамена за умови обов'язкової присутності здобувача освіти. У разі незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, здобувач освіти складає екзамен (60 балів), а його результат за модульні контрольні роботи анулюється.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах від 0 до 60 за результатами виконання екзаменаційних завдань.

Перелік питань для підготовки до екзамена

1. Поняття та сутність економічної кон'юнктури.
2. Види економічної кон'юнктури, їх характерні риси та особливості.
3. Українська наукова школа економічної кон'юнктури.
4. Поняття кон'юктуроутворювального фактора.
5. Класифікація кон'юктуроутворювальних факторів.
6. Особливості циклічних кон'юктуроутворювальних факторів.
7. Постійнодіючі нециклічні кон'юктуроутворювальні фактори.
8. Кон'юктуроутворювальні фактори тимчасового порядку.
9. Фази економічного циклу та умови переходу виробництва з однієї фази циклу в іншу.
10. Алгоритм та рівні аналізу ринкової кон'юнктури
11. Система показників для аналізу ринкової кон'юнктури
12. Основні завдання та методологічні засади дослідження економічної кон'юнктури.
13. Види і форми інформації, що використовуються при дослідженні загальногосподарської кон'юнктури і кон'юнктури товарних ринків.
14. Основні джерела інформації про явища та процеси, що формують і розвивають загальногосподарську кон'юнктуру і кон'юнктуру товарних ринків.
15. Міжнародні джерела статистичної, загальноекономічної та галузевої інформації.
16. Національні джерела статистичної, загальноекономічної та галузевої інформації.
17. Формування інформаційної бази дослідження загальногосподарської кон'юнктури і кон'юнктури товарних ринків.
18. Зміст і принципи системного підходу у дослідженні загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків.
19. Етапи дослідження загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків.
20. Вимоги, яких слід дотримуватися при вивченні економічної кон'юнктури
21. Методика дослідження кон'юнктури
22. Етапи процесу дослідження економічної кон'юнктури
23. Основні критерії обсягу і характеру інформації для здійснення дослідження кон'юнктури
24. Схеми поточного спостереження за економічною кон'юктурою, їх структура
25. Прогнозування зміни кон'юнктури ринку
26. Поняття прогнозу. Вимоги до прогнозу ринкової кон'юнктури

27. Типологія прогнозів кон'юнктури
28. Організація розробки прогнозів кон'юнктури.
29. Методи прогнозування економічної кон'юнктури, їх переваги й недоліки
30. Класифікація прогнозів
31. Економіко-математичне моделювання як метод прогнозування кон'юнктури
32. Чартизм як метод прогнозування кон'юнктури
33. Експертні методи в прогнозуванні ринкової кон'юнктури
34. Сутність та класифікація ризиків, пов'язаних із діяльністю підприємств
35. Характеристика індикаторів ризику
36. Класифікація методів оцінки та аналізу ризику
37. Методи зменшення ризиків
38. Характеристика ризиків в діяльності підприємств залежно від джерел їхнього прояву
39. Поняття зон ризику в кон'юнктурному аналізі
40. Структура товарного ринку
41. Основні показники кон'юнктури виробництва споживчих товарів.
42. Показники збутової кон'юнктури
43. Показники торгової кон'юнктури
44. Методика дослідження кон'юнктури товарного ринку
45. Структура споживчого ринку
46. Показники кон'юнктури виробництва споживчих товарів
47. Показники збутової і торгової кон'юнктури
48. Методика дослідження кон'юнктури споживчого ринку
49. Кон'юнктура ринку послуг
50. Значення послуг в сучасній економіці.
51. Особливості формування світового ринку послуг.
52. Структура світового ринку послуг.
53. Сучасні тенденції розвитку світового ринку послуг.
54. Сучасні тенденції розвитку світового ринку послуг.
55. Регулювання ринку послуг: міжнародний та національний аспекти.
56. Світовий ринок туристичних та готельних послуг.
57. Світовий ринок транспортних послуг.
58. Регулювання ринку послуг: міжнародний аспект.
59. Регулювання ринку послуг: національний аспект.
60. Світовий ринок туристичних послуг.
61. Світовий ринок готельних послуг
62. Світовий ринок транспортних послуг.
63. Державна кон'юнктурна політика
64. Сутність кон'юнктурної політики
65. Характеристика кон'юнктурної політики
66. Функції держави у сфері кон'юнктурної політики
67. Державні методи впливу на кон'юнктурну політику
68. Антициклічні заходи економічної політики держави
69. Кон'юнктура ринку золота.
70. Особливості функціонування світового ринку золота та визначальні кон'юнктурутворювальні фактори.
71. Структура світової пропозиції золота.
72. Структурні зміни у світовому споживанні золота.
73. Стан і перспективи української золотодобувної промисловості.
74. Стан і перспективи розвитку світового ринку срібла.
75. Кон'юнктурний огляд ринків металів платинової групи.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перекладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Аналіз та оцінка кон'юнктури світового ринку: метод. рек. до вивч. курсу / [уклад. Л. М. Романюк, О. М. Соколовська]; МОН України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т.: Кропивницький : ЦНТУ, 2022. 24 с.
2. Аналіз ринкової кон'юнктури: навч. посіб. / за заг ред. А. В. Андрейченко. Одеса: ОНЕУ, 2014. 345 с.
3. Горіна Г.О. Кон'юнктура ринку туристичних послуг : конспект лекцій. ДонНУЕТ. Кривий Ріг, 2017. 92 с.
4. Кошій О.В., Сак Т.В. Кон'юнктура ринку: методичні вказівки до самостійної роботи. Луцьк: СНУ ім. Лесі Українки, 2018. 30 с.
5. Набок І. І. Кон'юнктура світових товарних ринків: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Нац. авіац. ун-т. Київ : НАУ, 2018. 176 с.
6. Рубцова М.Ю. Кон'юнктура світових товарних ринків: Навчальний посібник/М.Ю. Рубцова. Київ: «ВАДЕКС», 2017. 360 с.

Додаткова література

1. Аналіз поточної кон'юнктури і прогноз ринків тваринницької продукції в Україні : монографія / [О. М. Шпичак та ін.] ; за ред. акад. НААН О. М. Шпичака ; Нац. наук. центр "Ін-т аграр. економіки". Київ : ННЦ "ІАЕ", 2017. 301 с.
2. Аналітичні дослідження роздрібних цін на продуктових ринках / Демчак І. М. та ін. Київ : НДІ «Украгропромпродуктивність», 2020. 92 с.
3. Баланс та споживання основних продуктів харчування населенням України / за ред. О. М. Прокопенко. Київ : Держстат, 2019. 58 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
4. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
5. Державний служба статистики URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>
7. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.